

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 24 września 2026 roku

Sprawa: odp. na interpelację poselską w sprawie
pomocy obywatelom Ukrainy
Znak sprawy: DOP6.054.16.2026.CNME
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 19553 z 08.09.2026 r.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 19553 poseł Mai Ewy Nowak w sprawie konsekwencji podatkowych ponoszonych przez przedsiębiorców zaangażowanych w pomoc uchodźcom z Ukrainy, informuję, co następuje.

Sprawa dotycząca opodatkowania środków finansowych otrzymywanych z tytułu pomocy w zakresie zakwaterowania i wyżywienia udzielanej uchodźcom z Ukrainy zapewnianej przez przedsiębiorców i przez obywateli, w tym również sprawa Hotelu Mieszko w Gorzowie Wielkopolskim, jest znana Ministerstwu Finansów i na bieżąco analizowana.

Środki te były wypłacane na podstawie przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹. Ustawa ta przewidywała różne rodzaje takich świadczeń finansowych, przyznawanych na podstawie różnych przepisów tej ustawy i na różnych warunkach.

Na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych² (PIT) ustalenie sposobu opodatkowania środków otrzymanych przez przedsiębiorców w związku z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy zależy od wielu czynników. Dla oceny skutków podatkowych istotne znaczenie ma przede wszystkim charakter otrzymanych świadczeń, w tym forma finansowania tych środków, a także źródło ich

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 337, ze zm. dalej: ustawa o pomocy

² ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 592, ze zm.) oraz ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843, ze zm.)

finansowania. Prawnopodatkowa ocena otrzymanych przez przedsiębiorców środków uzależniona jest również od okoliczności, takich jak ustalenie, czy wypłata nastąpiła w ramach programu pomocowego lub czy korzysta z już funkcjonujących zwolnień od podatku dochodowego.

Analiza art. 12 i 13 ustawy o pomocy wskazuje, że ustawodawca odmiennie uregulował sytuację dotyczącą wypłaty środków pieniężnych na wniosek podmiotu udzielającego pomocy stanowiącego zwrot poniesionych kosztów (tj. na podstawie art. 13 ustawy o pomocy) od sytuacji, w której podmiot zapewniający zakwaterowanie zawiera z JST umowę, na podstawie której będzie wykonywał określone świadczenia na rzecz cudzoziemców z Ukrainy (wsparcie udzielane jest na podstawie art. 12 ustawy o pomocy).

Na przykład, na podstawie art. 52zi ustawy PIT:

Zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167, 232, 834 i 854).

Przedmiotowe zwolnienie nie ma natomiast zastosowania do przychodów wynikających z realizacji pomocy udzielanej w trybie art. 12 ustawy o pomocy – takie stanowisko zasadniczo zajmowane jest przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej³ w wydawanych w tym obszarze interpretacjach indywidualnych⁴.

Każdorazowo zatem ocena, jakie zasady opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych powinny być stosowane wobec środków przekazywanych przedsiębiorcom na zapewnienie zakwaterowania lub wyżywienia uchodźcom z Ukrainy, musi mieć charakter indywidualny i nie może być dokonana w oderwaniu od całokształtu okoliczności konkretnej sprawy.

Na podstawie dostępnych informacji o wydanych interpretacjach indywidualnych z zakresu podatku dochodowego od osób prawnych⁵ należy wskazać, że w latach 2022-2024 funkcjonowały dwa odrębne sposoby finansowania zakwaterowania i wyżywienia w ramach pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy, które wiązały się z odmiennymi zasadami opodatkowania otrzymywanych środków:

- świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 13 ustawy o pomocy, przyznawane podmiotowi, w tym również przedsiębiorcy, który na własny koszt zapewniał obywatelom Ukrainy zakwaterowanie i wyżywienie, świadczenie to korzystało ze zwolnienia z podatku CIT na podstawie art. 38z ustawy o CIT;
- wynagrodzenie przedsiębiorcy za świadczenie usług zakwaterowania i wyżywienia, realizowanych na rzecz wojewody, jednostki samorządu terytorialnego⁶ lub innego podmiotu na podstawie umowy lub zlecenia, w ramach mechanizmu określonego w art. 12 ustawy o pomocy. W takim

³ dalej: KIS

⁴ np. interpretacje indywidualne: z 8.09.2022 r. nr 0113-KDIPT2-3.4011.442.2022.3.KS, z 24.04.2023 r. nr 0113-KDIPT2-1.4011.1118.2023.2.MAP, z 4.04.2024 r. nr 0114-KDIP3-2.4011.43.2024.3.JM

⁵ regulowanego ustawą z dnia 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2026r. poz. 554 ze zm.) – dalej: ustawa o CIT.

⁶ dalej: JST

przypadku przedsiębiorca występował jako usługodawca, a otrzymywane przez niego wynagrodzenie stanowiło przychód z prowadzonej działalności gospodarczej i nie było objęte zwolnieniem z art. 38 z ustawy o CIT⁷.

Rozróżnienie obu sposobów finansowania pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy ma zatem istotne znaczenie dla ustalenia zasad opodatkowania środków otrzymywanych przez przedsiębiorcę.

Natomiast z ogólnych zasad systemu podatku od towarów i usług⁸ wynika, że opodatkowaniu tym podatkiem podlegają co do zasady czynności odpłatne, co oznacza konieczność wystąpienia zależności pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym wzamian wynagrodzeniem⁹. W przypadku gdy korelacja pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym finansowaniem nie występuje, dana czynność nie podlega opodatkowaniu VAT.

Co istotne, opodatkowanie VAT danej czynności determinuje odpłatność (wystąpienie wynagrodzenia), a nie osiągnięcie zysku. Generowanie marży czy zysku nie jest wymagane do powstania obowiązku podatkowego w podatku VAT. Dodatkowo, aby czynność odpłatna podlegała opodatkowaniu, musi zostać wykonana przez podatnika działającego w tym charakterze (tj. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej¹⁰).

Ocena każdej czynności pod kątem uznania jej za odpłatną, czyli podlegającą opodatkowaniu VAT, powinna być dokonywana indywidualnie, na podstawie całokształtu towarzyszących jej okoliczności faktycznych i prawnych.

Przykładowo można wskazać, że w przypadku czynności wykonywanych na podstawie umów zawieranych przez przedsiębiorców z JST zlecającymi zapewnienie zakwaterowania dla obywateli Ukrainy za określonym wynagrodzeniem, czynności takie należy uznać co do zasady za opodatkowane VAT. Takie przypadki regulował art. 12 ustawy o pomocy.

Traktowanie na gruncie VAT różnych form finansowania wypłacanego na podstawie ustawy o pomocy, w tym w zakresie uznania otrzymanych środków finansowych za wynagrodzenie za zlecone i wykonane czynności, powinno być zatem oceniane na podstawie analizy całokształtu warunków i zasad ich udzielania.

Należy też wskazać, że w przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów prawa podatkowego, podatnicy mają możliwość wystąpienia do Dyrektora KIS o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego, w tym również w sprawach dotyczących opodatkowania świadczeń wykonywanych na rzecz uchodźców z Ukrainy w ramach umów zawieranych z JST.

⁷ por interpretacje indywidualne: nr 0111-KDIB2-1.4010.586.2023.2.DD, 0111-KDIB1-3.4010.773.2023.2.PC, 0114-KDIP2-2.4010.32.2022.2.KW, 0111-KDIB2-1.4010.553.2022.1.BJ

⁸ dalej: VAT

⁹ art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, ze zm.) – dalej: ustawa o VAT

¹⁰ art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o VAT

Zasady dotyczące wydawania interpretacji indywidualnych zostały uregulowane w art. 14b–14s Ordynacji podatkowej¹¹. Interpretacje takie dają podatnikom pewność co do prawidłowości sposobu rozliczenia ww. transakcji oraz ochronę prawną, o której mowa w art. 14k–14m Ordynacji podatkowej.

Natomiast w przypadku powstania wątpliwości dotyczących wysokości stawki podatku VAT przedsiębiorcy mogą również zwrócić się do Dyrektora KIS z wnioskiem o wydanie wiążącej informacji stawkowej (WIS)¹². WIS nie tylko wskazuje podatnikowi właściwą dla danego towaru albo usługi stawkę podatku VAT, ale również zapewnia odpowiednią ochronę, gwarantując tym samym bezpieczeństwo podatkowe transakcji.

Podkreślić należy, że w związku ze ścisłą harmonizacją podatku VAT w Unii Europejskiej, państwa członkowskie mają ograniczoną swobodę wprowadzania rozwiązań w zakresie tego podatku – nie ma możliwości wprowadzenia regulacji, które nie wpisują się w ramy nakreślone przepisami unijnymi, w tym przede wszystkim dyrektywą VAT¹³, jak również orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej¹⁴.

Wskazane na wstępie polskie przepisy w zakresie VAT pozostają w zgodzie z przepisami unijnymi. Odnośnie natomiast do ich wykładni w kontekście omawianej problematyki wskazać należy na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego¹⁵ we Wrocławiu z 27.05.2026 r., sygn. I SA/Wr 1/26, którym skierowano do sądu unijnego pytania prejudycjalne w sprawie opodatkowania podatkiem VAT świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy wypłacanych przez wojewodę. Orzeczenie, które zostanie w tej sprawie wydane, może wskazać kierunek interpretacyjny przepisów w zakresie VAT w odniesieniu do przedstawionego zagadnienia. Do czasu wydania orzeczenia przez sąd unijny sprawy toczące się przed krajowymi sądami administracyjnymi, których przedmiot jest objęty pytaniem prejudycjalnym, są co do zasady przez sądy zawieszane.

Jednocześnie, mając na uwadze fakt skierowania pytań prejudycjalnych w sprawie przedmiotowego zagadnienia, należy zauważyć, że w sytuacji ewentualnego wydania interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych, które następnie okazałyby się sprzeczne z orzeczeniem TSUE lub orzeczeniami polskich sądów administracyjnych, mogłaby zaistnieć konieczność ich zmiany w trybie art. 14da Ordynacji podatkowej – z uwzględnieniem stanowiska zawartego w tym orzecznictwie. Powyższy argument przemawia za powstrzymaniem się od wydania interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych do czasu zajęcia stanowiska przez TSUE.

Ministerstwo Finansów na bieżąco analizuje sprawy dot. opodatkowania świadczeń realizowanych przez przedsiębiorców na rzecz uchodźców z Ukrainy.

¹¹ ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, ze zm.)

¹² art. 42a–42i ustawy o VAT

¹³ dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, ze zm.)

¹⁴ dalej: TSUE

¹⁵ dalej: WSA

Z danych liczbowych przekazanych przez izby administracji skarbowej wynika, że w okresie od 12.03.2022 r. do 31.08.2026 r. – w odniesieniu do opodatkowania podatkiem PIT, CIT i VAT otrzymanego świadczenia pieniężnego za usługi zakwaterowania i wyżywienia uchodźców z Ukrainy wypłacanego na podstawie umów zawartych z JST i wojewodami – prowadzone są postępowania, które na dzień 31.08.2026 r. nie zostały zakończone, wobec 8 podatników. Jednocześnie wobec 17 podatników zostały wydane decyzje na łączną kwotę uszczupień 6.477.449 zł.

W odniesieniu do decyzji wydanych przez IAS do 31.08.2026 r. w powyższym zakresie wskazano, że w podatkach PIT, CIT i VAT wydano 31 decyzji na łączną kwotę uszczupień 6.477.449 zł, w tym:

- 4 decyzje w zakresie podatku PIT na łączną kwotę 379.636 zł,
- 4 decyzje w zakresie podatku CIT na łączną kwotę 1.668.902 zł,
- 23 decyzje w zakresie podatku VAT na łączną kwotę 4.428.911 zł.

Jednocześnie we wskazanym wyżej okresie wydano 9 decyzji organu I instancji w zakresie ustalenia dodatkowego zobowiązania w podatku VAT na łączną kwotę 209.652 zł.

Ponadto, zgodnie z przekazanymi przez IAS informacjami, sprawy w przedmiotowym zakresie były przedmiotem oceny sądów administracyjnych, w następstwie której wydane zostały 4 wyroki WSA (2 korzystne dla organu podatkowego i 2 niekorzystne, przy czym w 1 przypadku WSA uchylił decyzję ze względów proceduralnych).

Jednocześnie informuję, że zgodnie z uzyskanymi w dniu 10.08.2026 r. z IAS informacjami wszczęto łącznie 213 czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i kontroli celno-skarbowych, z czego 174 zostały zakończone, zaś 39 pozostaje w toku.

Podmioty, które zapewniały obywatelom Ukrainy zakwaterowanie i wyżywienie, w tym przedsiębiorcy prowadzący działalność hotelarską, podejmowały te działania w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa – w szczególności ustawę o pomocy – a wysokość oraz warunki przyznawania świadczenia określały przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów tej ustawy. Natomiast kwestie odnoszące się do opodatkowania tych świadczeń zawierają przepisy podatkowe.

Oznacza to, że podmioty, które w ramach przyjętego przez państwo systemu pomocy udostępniały swoje obiekty oraz zapewniały uchodźcom zakwaterowanie i wyżywienie, realizowały te działania w określonych i ustanowionych przez ustawodawcę ramach prawnych, poza które nie mogą wychodzić również organy podatkowe.

Należy również wskazać, że podstawową gwarancją bezpieczeństwa prawnego podatników jest działanie organów administracji publicznej na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów prawa.

W zakresie spraw podatkowych zasady postępowania organów podatkowych określają w szczególności przepisy Ordynacji podatkowej. Organy podatkowe są zobowiązane do prowadzenia postępowań zgodnie z określonymi w tej ustawie zasadami, w szczególności z poszanowaniem zasady zaufania do organów podatkowych, zasady praworządności oraz zasady podejmowania wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. Natomiast zasady opodatkowania określają przepisy podatkowe odnoszące się do poszczególnych podatków.

W odniesieniu do działań podejmowanych przez obywateli i przedsiębiorców w związku z sytuacjami kryzysowymi należy przy tym rozróżnić kwestie związane z udzielaniem pomocy, zasadami jej finansowania oraz skutkami podatkowymi określonych świadczeń. Sam fakt, że określone działania były podejmowane w związku z apelem o pomoc lub w odpowiedzi na szczególne okoliczności społeczne nie może prowadzić do pominięcia obowiązujących regulacji podatkowych. Jednocześnie skutki podatkowe takich działań powinny być oceniane przez właściwe organy z uwzględnieniem wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych mających znaczenie dla sprawy.

System prawa podatkowego przewiduje – co wskazano wcześniej – instrumenty służące zapewnieniu podatnikom większej pewności co do skutków podatkowych planowanych lub podejmowanych działań, tj. w szczególności instytucja interpretacji indywidualnej prawa podatkowego.

Natomiast organy podatkowe, prowadząc postępowania, są związane przepisami prawa i nie mogą kształtować sytuacji prawnej podatnika w sposób dowolny, niezależnie od tego, czy jego działania były podejmowane w okresie szczególnych zdarzeń społecznych lub gospodarczych.

Przepisy Ordynacji podatkowej (w szczególności instytucja ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidziana w art. 67a tej ustawy) oraz przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁶ przewidują mechanizmy służące ograniczeniu negatywnych skutków egzekucji w indywidualnych przypadkach, jeżeli przemawiają za tym okoliczności konkretnej sprawy. Każda sprawa podlega jednak indywidualnej ocenie właściwego organu.

Obowiązujące regulacje prawne zapewniają ochronę interesów osób prowadzących działalność gospodarczą znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. Podatnicy, którzy mają trudności ze spłatą zobowiązań podatkowych, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym mogą ubiegać się o ulgi w spłacie tych zobowiązań, przewidziane w dziale III rozdział 7a Ordynacji podatkowej, tj. mogą zwrócić się z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie zobowiązania podatkowego w postaci:

- 1) odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty;
- 2) odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami;
- 3) umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej (art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej).

¹⁶ ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268, ze zm.)

Ulgi te mogą być udzielane podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą, jeżeli:

- nie stanowią pomocy publicznej,
- stanowią pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis,
- stanowią pomoc publiczną udzieloną na cele enumeratywnie wymienione w art. 67b § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Marcin Łoboda

Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów